

Rintamaveteraanien kotona asu- mista tukevat palvelut -ohjekirje 2 kunnille 2019

Marraskuu - joulukuu

Sisällys

1	Kotona asumista tukevat palvelut lakisääteisiksi 1.11.2019 alkaen.....	3
2	Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetut.....	3
3	Kunta rintamaveteraanien kotona asumista tukevien palveluiden järjestäjänä	3
4	Määräraha ja sen maksaminen.....	4
4.1	Määrärahojen käyttö.....	4
4.2	Määrarahakysely marras-joulukuulle 2019	4
4.3	Määrarahakysely vuodelle 2020	4
4.4	Selvitys kunnan alkuvuonna järjestämien palveluiden aiheuttamista kustannuksista ajalta 1.1.-31.10.2019.....	4
4.5	Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen alkuvuodelta 2019.....	5
4.6	Selvitys kunnan loppuvuonna järjestämien palveluiden aiheuttamista kustannuksista ajalta 1.11.-31.12.2019.....	5
4.7	Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen loppuvuodelta 2019.....	5
4.8	Kotona asumista tukevien palveluiden yleiset periaatteet	5
4.9	Määrärahan käyttötarkoitus	6
4.9.1	Kotipalvelut ja kotihoito.....	6
4.9.2	Liikkumista tukevat palvelut	7
4.9.3	Päivätoiminta	7
4.9.4	Apuvälinepalvelut	7
4.9.5	Omaishoidon tuki 1.11.2019 alkaen.....	7
4.9.6	Tuettu kotona kuntoutuminen	8
	Katso myös Tuettu kotona kuntoutuminen >	8
5	Lisätietoja	9
6	Liitteet.....	9
6.1	Taulukko: Kotona asumista tukevat palvelut.....	9
6.2	Taulukko: Tärkeät päivämäärät 1.9. – 31.12.2019.....	9

1 Kotona asumista tukevat palvelut lakisääteiksi 1.11.2019 alkaen

Tätä rintamaveteraanien kotona asumista tukevien palveluiden ohjekirjettä sovelletaan 1.11.- 31.12.2019. Marraskuun alusta lähtien rintamaveteraaneilla on lakisääteinen oikeus palveluihin, ja kunnan tulee huolehtia palvelujen tarjoamisesta.

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut perustuvat lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988).

Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta säilyy, mutta se muuttuu siten, että kotona asumista tukevat palvelut tulevat rintamaveteraaneille lakisääteiksi 1.11.2019 lähtien. Samalla määräraha muuttuu arviomäärärahaksi. Siten turvataan rahojen riittävyys palveluihin.

Lain muutoksen tavoitteena on tuoda rintamaveteraanien palvelut samalle tasolle kuin sotainvalideilla, mutta palvelut perustuvat edelleen eri lakeihin. Sotainvaldioiden palvelut perustuvat edelleen sotilasvammalakiin. Määrärahoja ei näiden ryhmien välillä voi yhdistää, ja selvitykset Valtiokonttorille rahojen käytöstä tehdään rintamaveteraanien ja sotainvaldioiden osalta erikseen niin kuin tähänkin asti.

2 Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetut

Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosien 1939 – 1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani.

Sotainvalidit, joiden sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste on 10 prosenttia tai enemmän saavat vastaavat edut sotilasvammalain nojalla. Siksi he eivät voi saada rintamaveteraaneille kotona asumista tukevia palveluita.

Kansaneläkelaitos luovuttaa kotikunnalle rintamalisän saajien nimet ja henkilötunnukset vuosittain maksutta tammikuun loppuun mennessä. Kunta voi hyödyntää tietoa tiedottamalla palveluista ja tehostamalla veteraanien kotona asumista tukevien palvelujen piiriin pääsemistä. ([Rintamasotilaseläkelaki](#) 19 § 11.4.2014/322).

3 Kunta rintamaveteraanien kotona asumista tukevien palveluiden järjestäjänä

Valtio (eduskunta) myöntää vuosittain rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin määrärahaa, jolla kuntien/kuntayhtymien (myöhemmin kuntien) on määrä järjestää oman kuntansa rintamaveteraaneille kotona asumista tukevat palvelut.

On tärkeää, että kunnat ovat aktiivisesti yhteydessä rintamaveteraaneihin ja tarjoavat heidän tarpeensa mukaiset, lakisääteiset kotona asumista tukevat palvelut. Määrärahaa ei voi käyttää palkkakustannuksiin.

Palvelut perustuvat henkilökohtaisen palvelutarpeen kartoitukseen, joka tehdään kunnissa lakisääteisesti (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 980/2012). Kyseessä on kuitenkin erityisryhmä, jolle palveluja myönnettäessä kunta ei voi antaa omia ohjeitaan, eikä soveltaa samoja kriteerejä kuin muihin ikääntyneisiin. Kunnissa on noudatettava Valtiokonttorin ohjeita silloin kun on kysymys valtion tälle erityisryhmälle lakisääteisiin palveluihin myöntämän rahoituksen käytöstä.

Tämän ohjekirjeen tarkoituksena on ohjata kuntia järjestämään määrärahan käyttötarkoitusta vastaavat palvelut palveluihin oikeutetuille rintamaveteraaneille. Sisällöltään muuttuneet kohdat ovat [sinisellä tekstillä](#).

Ohjekirje löytyy Valtiokonttorin kotisivuilta: <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/rintamaveteraanien-palvelut/#ohjeita-kunnille>

4 Määräraha ja sen maksaminen

Valtiokonttori maksaa kunnille kotona asumista tukevien palveluiden loppuvuoden määrärahan 1.11.2019. Se on käytettävä ajalla 1.11.-31.12.2019. Määräraha maksetaan kunnalle kunnan Valtiokonttorille ilmoittaman arvion suuruisena.

Kuntoutuksen määrärahan osalta käytännöt pysyvät entisellään. **Kuntoutuksen määräraha säilyy ennallaan, eikä määrärahojen siirto kuntoutuksen ja kotona asumista tukevien palvelujen kesken ole mahdollista 31.10.2019 jälkeen.**

4.1 Määrärahojen käyttö

Päätökset marras-joulukuun 2019 määrärahalla maksettavista palveluista tulee tehdä 31.12.2019 mennessä. Vuoden 2019 puolella tehtyjen päätösten perusteella laskuja voidaan kuitenkin maksaa vielä vuoden 2020 puolella.

4.2 Määrärahakysely marras-joulukuulle 2019

Koska määräraha muuttuu 1.11.2019 alkaen arviomäärärahaksi, Valtiokonttori kysyy jatkossa kunnilta arvion määrärahatarpeesta ja maksaa arvion mukaista ennakkoa palveluiden järjestämistä varten. Kunnan arvion tulee perustua arviointiin niistä kustannuksista, jotka sille aiheutuvat palvelujen järjestämisestä.

Kysely määrärahan tarpeesta marras-joulukuulle 2019 lähetetään kunnille sähköisesti syyskuussa 2019. Määrärahakyselyyn tulee vastata Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2019.

[Kunnan tulee hakea määrärahaa marras-joulukuulle 2019 riittävästi, sillä maksettua ennakkoa ei ole mahdollista täydentää marras-joulukuun 2019 osalta.](#)

4.3 Määrärahakysely vuodelle 2020

Kysely määrärahan tarpeesta vuodelle 2020 lähetetään marraskuussa ja siihen tulee vastata 31.12.2019 mennessä.

[Jos kunta on arvioinut vuoden 2020 tarpeen liian pieneksi, maksettua ennakkoa voidaan täydentää loppuvuonna 2020.](#)

4.4 Selvitys kunnan alkuvuonna järjestämien palveluiden aiheuttamista kustannuksista ajalta 1.1.-31.10.2019

Kunnan tai kuntayhtymän on toimitettava Valtiokonttorille viimeistään 31.1.2020 selvitys edellisenä vuonna (**1.1.-31.10.2019**) aiheutuneista kustannuksista. Selvitystä varten Valtiokonttori toimittaa kunnille ja kuntayhtymille sähköisen lomakkeen täytettäväksi joulukuussa.

Kotona asumista tukevien palveluiden selvityksessä tulee ilmoittaa palveluja saaneiden rintamaveteraanien lukumäärät ja käyntikerrat/suoritteet sekä palveluista aiheutuneet kustannukset. Myös syy määrärahan käyttämättä jäämiseen tulee ilmoittaa.

Jos kunta on toimittanut virheellisen selvityksen, tulee siitä välittömästi olla yhteydessä Valtiokonttoriin.

4.5 Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen alkuvuodelta 2019

Käyttämättä jäänyt määräraha 5 euroa tai enemmän, tulee palauttaa Valtiokonttorin tilille FI95 5000 0121 5025 60 viimeistään 14.2.2020.

Jos kunta on toimittanut virheellisen selvityksen ja kunnalta jää käyttämättä määrärahaa enemmän kuin se on ilmoittanut, on se palautettava Valtiokonttorin tilille myös määräajan jälkeen.

4.6 Selvitys kunnan loppuvuonna järjestämien palveluiden aiheuttamista kustannuksista ajalta 1.11.- 31.12.2019

Kunnan tai kuntayhtymän on toimitettava Valtiokonttorille viimeistään 31.3.2020 selvitys edellisenä vuonna (1.11.-31.12.2019) aiheutuneista kustannuksista. Selvitystä varten Valtiokonttori toimittaa kunnille ja kuntayhtymille sähköisen lomakkeen täytettäväksi tammikuussa.

Kotona asumista tukevien palveluiden selvityksessä tulee ilmoittaa palveluja saaneiden rintamaveteraanien lukumäärät ja käyntikerrat/suoritteet sekä palveluista aiheutuneet kustannukset. Myös syy määrärahan käyttämättä jäämiseen tulee ilmoittaa.

Jos kunta on toimittanut virheellisen selvityksen, tulee siitä välittömästi olla yhteydessä Valtiokonttoriin.

4.7 Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen loppuvuodelta 2019

Jos Valtiokonttori on maksanut kunnalle tai kuntayhtymälle liikaa ennakkoa vuoden aikana, kunnan tai kuntayhtymän tulee palauttaa ylijäämä Valtiokonttorin tilille FI95 5000 0121 5025 60 viimeistään 17.4.2020.

Jos kunta on toimittanut virheellisen selvityksen ja kunnalta jää käyttämättä määrärahaa enemmän kuin se on ilmoittanut, on se palautettava Valtiokonttorin tilille myös määräajan jälkeen.

4.8 Kotona asumista tukevien palveluiden yleiset periaatteet

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on tukea monipuolisesti rintamaveteraanin kotona selviytymistä. Määrärahaa voi käyttää itsenäistä selviytymistä tukeviin palveluihin ja niistä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen.

Palvelujen tulee perustua palvelutarpeen kartoitukseen. Rintamaveteraanin tuoloja ei oteta huomioon, vaan palvelun tarve on ratkaiseva.

Kunta toimii kotona asumista tukevien palveluiden vastuullisena järjestäjänä. Kunta voi tuottaa palvelut itse tai hankkia ne valitsemaltaan palveluntuottajalta. Palvelut voidaan järjestää myös **palveluseteliä** hyväksi käyttäen. Palvelusetelin käyttö edellyttää, että rintamaveteraani kykenee itse tai läheistensä avulla hankkimaan palvelutarvettaan vastaavat palvelut palveluseteliä hyväksi käyttäen.

Kotona asumista tukevia palveluja voidaan korvata kodin lisäksi myös asumispalveluihin kuten perhehoitoon, palveluasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen. Laitoshiitoon niitä ei korvata. Palveluja ei korvata asumispalveluihin silloin, kun oleskelu niissä on lyhytaikaista. Katso omaishoitajan loma-ajan korvaaminen kohdasta 4.9.5.

Asumispalveluilla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n mukaista palveluasumista. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen **hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.**

Terveystenhoitoon liittyviä palveluja tai matkoja ei korvata näistä määrärahoista, koska niistä on mahdollista saada korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Myöskään lääkkeitä ei korvata.

Asumiseen liittyviä kuluja kuten vuokraa, sähkö- ja vesimaksua ei korvata. Veteraanin tuloja ei oteta huomioon palveluiden hinnassa, eikä veteraanilta laskuteta asiakasmaksuosuutta. Kunnalle palvelut korvataan täysimääräisinä.

4.9 Määrärahan käyttötarkoitus

4.9.1 Kotipalvelut ja kotihoito

Kotona asumista tukevat palvelut voivat olla esimerkiksi [sosiaalihuoltolain](#) (1301/2014) 14 §:n 1 momentin 5 kohdan kotipalveluita tai 6 kohdan kotihoitoa, jotka on kuvattu [sosiaalihuoltolain](#) 19 ja 20 §:ssä. **Hallinnollisia kuluja ei korvata.**

Kotipalvelulla tarkoitetaan mm. hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja [terveydenhuoltolain](#) 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta. **Kotisairaanhoido** voi olla ympäri vuorokauden jatkuvaa, mutta päivittäisten kustannusten ei tule ylittää laitoksessa annettavan ympärivuorokautisen hoidon keskimääräistä hintaa. Keskimääräisenä hintana voidaan pitää noin 200 euroa/päivä. Myös saattohoito voidaan korvata kotiin, jos veteraanin siirtäminen laitokseen tuossa vaiheessa ei ole enää perusteltua. Edellä mainittu raja kustannuksille ei koske saattohoitoa. Kotihoitoon voi sisältyä myös jalkahoitoa silloin kun se annetaan kotona. Kotihoitoon on varattava riittävästi aikaa olla veteraanin luona.

Kotipalveluun sisältyvinä tukipalveluina annetaan ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. Tukipalveluina voidaan korvata myös esimerkiksi lumen aurausta ja nurmikon leikkausta. Näiden palvelujen tulee kohdistua rintamaveteraanin vakituiseen asuntoon tai sen pihapiiriin. Myös pieniä, kotona asumista tukevia asunnon muutostöitä voidaan korvata. Sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja ovat esimerkiksi erilaiset virkistyspäivät/tilaisuudet. Kauneudenhoitopalveluja voidaan korvata osana tällaista päivää, mutta ei muuten.

Ateriapalvelu voidaan järjestää kunnan omana toimintana tai esimerkiksi lounaseteleillä. Lounasetelein käyttö edellyttää, että rintamaveteraani kykenee itse hankkimaan ateriapalvelun lounaseteleitä hyväksi käyttäen. Ateriapalvelu ei sisällä mahdollisuutta ostaa ruokatarvikkeita kaupasta.

Myös palveluihin mahdollisesti liittyvät kilometrikustannukset korvataan.

4.9.2 Liikkumista tukevat palvelut

Rintamaveteraaneille kotona asumista tukevat palvelut voivat olla esimerkiksi [sosiaalihuoltolain](#) 14 §:n 1 momentin 9 kohdan liikkumista tukevia palveluja, jotka on kuvattu [sosiaalihuoltolain](#) 23 §:ssä.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asiomisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Jos rintamaveteraani tarvitsee saattajaa asiointi- tai virkistysmatkoilla, niin saattajan matkakulut voidaan korvata. [Puolesta asiomisista ilman veteraanin mukanaoloa ei korvata.](#)

Määrärahaa ei voida käyttää terveydenhuollosta aiheutuneisiin matkakustannuksiin, jotka kuuluvat sairausvakuutuslain piiriin. Lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) perustuvaa kuljetuspalvelua ja henkilökohtaisen avustajan käytöstä aiheutuvia kustannuksia ei korvata.

Matkojen määrää ei ole rajoitettu, vaan niitä on myönnettävä tarpeen mukaan. Asiointi- ja virkistysmatkat voivat oman kunnan lisäksi suuntautua naapurikuntien alueelle.

4.9.3 Päivätoiminta

Päiväkeskustoiminnan tarkoituksena on edistää rintamaveteraanin kotona selviytymistä. Siihen voi sisältyä erilaista viriketoimintaa, kahvit, ruokailut ja kuljetukset kodista päiväkeskukseen ja takaisin. Jos rintamaveteraani tarvitsee saattajaa, niin saattajan matkakulut voidaan korvata.

4.9.4 Apuvälinepalvelut

Määrärahaa voidaan käyttää apuvälinepalveluihin niiltä osin, kun ne eivät kuulu [terveydenhuoltolain](#) 29 § 5 kohdan lääketieteellisiin perusteisiin hankittaviin apuvälineisiin, jotka kunnan tulee tarjota kuntalaisille maksutta. Määrärahaa voidaan käyttää myös rintamaveteraanin tarvitseman turvapuhelinpalvelun kustannuksiin.

4.9.5 Omaishoidon tuki 1.11.2019 alkaen

Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) mukainen omaishoidon tuki korvataan kunnalle tai kuntayhtymälle siitä aiheutuneiden todellisten kustannusten mukaan. Veteraanille omaishoidon tuen palvelut ovat maksuttomia.

Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, omaishoitajan vapaapäivistä ja omaishoitoa tukevista palveluista. Myös omaishoitajan eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut korvataan hoitokorvauksen lisäksi.

Omaishoidon tuesta laaditaan hoitajan ja kunnan kesken sopimus. Hoidettavalle laaditaan aina hoito- ja palvelusuunnitelma, joka on sopimuksen liitteenä ([Laki omaishoidon tuesta](#) 7 § ja 8 §).

Myös omaishoidon tuesta päätettäessä kunnan on käytettävä tarveharkintaa. Jos omaishoidon tuen tarvetta selvittäessä todetaan, että veteraani on omaishoidon tuen tarpeessa, kun otetaan huomioon hänen toimintakykynsä, tarvittavan hoidon määrä, sitovuus ja vaativuus, niin omaishoidon tuki myönnetään riippumatta siitä, maksetaanko kunnassa muille kuntalaisille omaishoidon tukea.

Hoitopalkkion tason täytyy määräytyä hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella (ks. [sosiaali- ja terveysministeriön omaishoidon tukea koskeva opas \(2005:30\)](#)).

Rintamaveteraanin hoitokulut omaishoitajan loman aikana korvataan myös näistä rahoista. Hoito voidaan järjestää kotona tai palveluasumisyksikössä kunnan päättämällä tavalla. **Muita kuin omaishoitajan lomasta johtuvia määrääkäsia hoitojaksoja kodin ulkopuolella ei korvata.**

Myös omaishoitajan ylimääräisiä vapaapäiviä voidaan edelleen ottaa näistä rahoista.

Omaishoidon takia ei saa vähentää veteraanin muita palveluja, eikä omaishoitajan palkkiota saa vähentää näiden palvelujen takia. Esimerkiksi siivouspalveluja voidaan myöntää näillä rahoilla, jos omaishoitaja on itsekin jo vanhuspalvelulain piirissä (75v.). Liikkumista tukevia palveluja myönnetään, jos omaa autoa ei enää käytetä.

4.9.6 Tuettu kotona kuntoutuminen

Tuettua kotona kuntoutumista voidaan antaa sekä kuntoutuksena että kotona asumista tukevana palveluna. Käytetäänkö kuntoutusmäärärahaa vai kotona asumista tukevien palvelujen määrärahaa riippuu rintamaveteraanin tarpeesta ja toteuttaako sitä sosiaali- vai terveydenhuolto. On suositeltavaa, että tilanteessa, jossa veteraanit eivät enää jaksakaan lähteä kodin ulkopuolelle kuntoutukseen, kunta järjestää entistä enemmän tuettua kotona kuntoutumista.

Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen voi olla ennaltaehkäisevää, toimintakykyä ylläpitävää kotona selviytymistä tukevaa toimintaa. Toimintakyvyn arviointi toteutetaan omassa asuinympäristössä. Tällöin nousevat veteraanin selviytymisen haasteet päivittäisissä toiminnoissa selkeämmin esille.

Kotikäyntien sisältö muokkautuu veteraanin tarpeiden ja yhdessä asetettujen tavoitteiden mukaan niin, että hänen toimintakykynsä eri osa-alueet otetaan huomioon kokonaisvaltaisesti. Olennaista on, että kuntoutus- ja palvelusuunnitelmassa yhdistyvät kuntoutus ja kotona asumista tukevat palvelut. Toimintakykyä arvioidessa mukana ovat sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö, veteraanille nimetty vastuuhenkilö/palveluneuvoja, asiakas ja mahdollisuuksien mukaan lähiomainen.

Tuettu kotona kuntoutuminen voi varsinaisen lihasvoima- ja tasapainoharjoittelun lisäksi sisältää ulkoilua, kotona yhdessä veteraanin kanssa ruoanlaittoa tai leipomista, lehden lukua tms. jokapäiväiseen elämään liittyvää toimintaa. Olennaista on, että suunnitelma on tehty em. ammattilaisten toimesta.

Katso myös [Tuettu kotona kuntoutuminen >](#)

5 Lisätietoja

rintamaveteraanit@valtiokonttori.fi

Merja Längman, puh. 0295 50 3239

Anne Sirén, puh. 0295 50 3248

Apulaisjohtaja

Hanna Koskinen

Palvelupäällikkö

Tiina Kyttälä

6 Liitteet

6.1 Taulukko: Kotona asumista tukevat palvelut

6.2 Taulukko: Tärkeitä päivämääriä 1.9. – 31.12.2019

Kotona asumista tukevat palvelut

Palvelut	Korvataan	Ei korvata
Ateriapalvelut	Ateriapalvelut, lounassetelit	Ruokaostokset
Kotipalvelut- ja kotihoito	Kylvetys-, siivous-, vaatehuoltopalvelut, kotisairaanhoido, jalkahoito, saattohoito kotona	Lakanoiden, pyyhkeiden ym. ostaminen, kauneudenhoitopalvelut, fysikaalinen hoito, hieronta (avokuntoutus), lääkkeet , saattohoito laitoksessa
Pihatyöt	Nurmikon leikkuut, lumityöt, rännien puhdistus, puiden pilkkominen	Pihan ja puutarhan kunnostustyöt, tarvikkeet
Apuvälineet	Tukikaiteiden asentaminen, luiskat portaisiin, kynnysten poistot	Silmälasit, hammashoito, suuhygienistin käynnit, kuulokojeet ja muut näihin verrattavat apuvälineet. Porraskäytäviin asennettavat istumahissit. Kunnan apuvälinevuokraamosta saatavat apuvälineet
Kuljetuspalvelut	Asioinnilla käynnit	Terveystenhoitoon liittyvät matkakulut, jotka KELA korvaa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut
Muut palvelut	Turvapuhelimet, apteekissa tapahtuva lääkkeiden annosjakelu, asiointi-, kauppa-, saattajapalvelut	Asunnon remontit ja muutostyöt esim. keittiö-, sauna- ja kylpyhuoneremontit, asunnon sisä- ja ulkomaalaukset, vuokra, sähkö- ja vesilaskut, jätekaivon tyhjennys. Isompiin asunnon muutostöihin voi hakea avustusta ARasta (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus)
Virkistysretket	Kuljetukset, ruoka- ja kahvitarjoilut, saattajien matkakulut	Saattajien ruokailukustannukset
Omaishoidon tuki	Omaishoitajan palkkiot, eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut, veteraanin hoito omaishoitajan loman aikana	
Tuettu kotona kuntoutuminen	Lehtien luku, kotiaskareiden tekeminen, esim. aterioiden valmistaminen, yhdessä rintamaveteraanin kanssa. Ulkoilu ja muu fyysistä toimintakykyä ylläpitävä toiminta. Toiminnan tulee olla suunnitelmallista ja tapahtua yhdessä kotihoidon tms. työntekijän kanssa.	Ruokaostokset, lehdet tai muut näihin verrattavat ostokset.

Tärkeät päivämäärät 1.9.-31.12.2019

Syyskuu	<ul style="list-style-type: none"> Kysely määrärahan tarpeesta marras-joulukuulle 2019 lähetetään syyskuun alussa. Vastaukset tulee palauttaa Valtiokonttoriin viimeistään 30.9.2019.
Lokakuu	
Marraskuu	<ul style="list-style-type: none"> Määräraha marras-joulukuulle maksetaan 1.11.2019 Kysely määrärahan tarpeesta vuodelle 2020 lähetetään kunnille.
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> Vastaukset määrärahan tarpeesta vuodelle 2020 tulee palauttaa viimeistään 31.12.2019. Määräraha tulee käyttää vuoden 2019 aikana, mutta vuoden 2019 laskuja voi maksaa vielä vuoden 2020 puolella.
Alkuvuosi 2020	<ul style="list-style-type: none"> Selvityslomake määrärahojen käytöstä ajalta 1.11.-31.12.2019 lähetetään kunnille tammikuussa 2020 ja palautus Valtiokonttoriin 31.3.2020 mennessä.